

**MIASTO
W ZIELENI**

RAPORT

**z konsultacji społecznych dokumentu
pn. Kierunki rozwoju i zarządzania terenami zieleni w Krakowie
na lata 2017 – 2030**

DZIELNICA VI – BRONOWICE

7.01.2016 r.

Uczestnicy spotkania:	Liczba osób obecnych na spotkaniu: 14, w tym przedstawiciele instytucji miejskich: 3 Moderatorzy – Fundacja Sendzimira – 2 Osoby notujące – Fundacja Sendzimira - 2
Szacowany wiek:	Młodzież (15- 24): 1 Osoby dorosłe (25-65): 7 Osoby starsze (65>): 3
Płeć:	Mężczyźni: 4 osoby Kobiety: 7 osób

Spotkanie dotyczyło dwóch dzielnic – Bronowic i Krowodrza. Niniejszy raport obejmuje głównie dzielnicę Bronowice.

W spotkaniu wzięła udział grupa zaangażowanych mieszkańców, także przedstawiciele lokalnych grup inicjatyw i rady dzielnicy. Poruszano przede wszystkim potrzebę wykorzystania istniejących terenów zieleni (ale niedostępnych dla wszystkich) w Dzielnicy, ochrony dużych kompleksów naturalnych i połączenia ich w funkcjonalny układ zielonych ciągów rekreacyjnych. Wskazano miejsca w Dzielnicy szczególnie ważne lub wymagające szczególnej uwagi.

TEMATY PODEJMOWANE PRZEZ MIESZKAŃCÓW W TRAKCIE SPOTKANIA:

- **Wartości** (które tereny są najważniejsze dla mieszkańców i dlaczego):
 - Obszary wojskowe przy ul. Rydła – Fort (obecnie zamknięte dla społeczności).

- Obszary Jednostki Wojskowej przy ul. Wrocławskiej oraz tereny Klubu sportowego WAWEL przy ul. Głowackiego.
 - Tereny wzdłuż Młynówki Królewskiej, gdzie jest potencjalny teren do zagospodarowania.
 - Park Struga Bronowicka/Park Tetmajera, między ul. Jasnogóorską, ul. Krakowską w Rzęsce a ul. Tetmajera. Częściowo zaskarżony Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego z powodu przeznaczenia go pod zabudowę.
 - Tereny wzdłuż rzeki Rudawy, aż do Doliny Młynówki – (tereny prywatne i niezagospodarowane tereny miasta) - ważne jako pas przewietrzania miasta, które powinny zostać niezabudowane.
 - Tereny zieleni w przyszłości planowanego węzła komunikacyjnego (trasa ul. Zwierzyniecka i ul. Balicka), uwaga: brak ścieżki rowerowej w projekcie.
- **Formy korzystania z terenów zieleni:**
 - Zabawa z dziećmi
 - Jazda na rowerze
 - Spacerowo-rekreacyjna
 - Rekreacja na świeżym powietrzu
 - Uprawianie sportów na świeżym powietrzu (boiska sportowe)
 - Turystyka i krajoznawstwo
- **Najważniejsze potrzeby i bariery dot. korzystania z zieleni (w tym dostępność terenów zieleni, poczucie bezpieczeństwa):**
 - Przy ul. Altanowej został częściowo zrealizowany projekt z Budżetu Obywatelskiego 2014-2015, ale bez nielegalnie ogrodzonej części terenu – rzecz do wyjaśnienia celem udostępnienia i możliwości realizacji całości projektu – (autorka Pani Margareta Perčić, obecna na spotkaniu)
 - Brak połączenia komunikacyjnego (rowerowego) wzdłuż ul. Piastowskiej do ul. Bronowickiej.
 - Brak połączenia komunikacyjnego z dzielnicą VII – Osiedlem Widok z Parkiem Decjusza – propozycja przebudowy ul. Na Błonie.
 - Brak bezpiecznego ciągu komunikacyjnego wśród zieleni pomiędzy Osiedlem Bronowice a Wolą Justowską i Lasem Wolskim.
 - Brak zakazu wjazdu na teren Fortu Mydlniki – problemem są nielegalne rajdy terenowe odbywające się na tym terenie oraz dzikie wysypiska śmieci.
 - Nadmierne zagęszczenie zabudowy w okolicach Szlaku Młynówki Królewskiej – brak dostępu do terenów zieleni.
 - Nielegalnie ogrodzone tereny gminne - okolice ul. Piastowskiej i ul. Młodej Polski, również przy ul. Altanowej – brak dostępu.
 - Budzące strach nowe przejście podziemne – ul. Katowicka w kierunku ul. Balickiej – propozycja przebudowy z wykorzystaniem zieleni.
 - Brak wystarczającej ochrony polderu rzeki Rudawa oraz jej wałów rzecznych przed zabudową. (Uczestnicy podali jako negatywny przykład niedawno wybudowany dom wraz z parkingiem przy ul. Na Błonie przy rzece Rudawa w stronę Woli na terenie zalewowym).

- **Potrzeby dot. zagospodarowanie nowych terenów i/lub rewaloryzacji istniejących:**

- Wykupienie i zagospodarowanie terenów wzdłuż Młynówki Królewskiej, aby stworzyć teren zieleni wzdłuż ciek w wodnego.
- Utworzenie naturalnego parku krajobrazowego – „Mini Jura Krakowska” w Kamieniołomie Mydlniki – współpraca z Zespołem Parków Krajobrazowych. Wytyczenie nowych ścieżek spacerowo – rekreacyjnych oraz połączenie z już istniejącymi ścieżkami, stworzenie kompleksu leśno – turystyczno – krajobrazowego z charakterystycznymi miejscami, takimi jak: Kamieniołom Mydlniki, Fort Mydlniki i punkt widokowy na łąkach.
- Otwarcie dla społeczności terenu wokół jeziora między ul. Zakłucze a ul. Tetmajera, które teraz jest dzierżawione przez Koło Wędkarskie oraz włączenie go w tereny Park Struga Bronowicka/Park Tetmajera.
- Wyeksponowanie punktu widokowego – panoramy na miasto między ul. Witkiewicza a ul. Brzozowskiego, połączenie go ścieżkami z Kamieniołomem Mydlniki i Fortem Mydlniki.
- Wykupienie terenów i zagospodarowanie jako ścieżki rowerowo-pieszne wzdłuż rzeki Rudawy i Doliny Młynówki.
- Wprowadzenie ścieżki rowerowej w projekcie planowanego węzła komunikacyjnego (trasa ul. Zwierzyniecka i ul. Balicka).
- Teren Spółdzielni Osób Niewidomych między ul. Przybyszewskiego a ul. Bandtkiego do zagospodarowania jako skwer miejski.
- Ścieżka rowerowa wzdłuż ul. Buszka, okolice Osiedla Małe Błonia.
- Ścieżka rowerowa i pieszna wzdłuż Młynówki Królewskiej aż do Akademii Rolniczej przy ul. Filtrowej, aby stworzyć połączenie komunikacyjne. Wykup prywatnych terenów (pomiędzy ul. Filtrową a ul. Zygmunta Starego).
- Wykupienie i przyłączanie do miasta działki (przy ulicy Zakłiki z Mydlnik na wysokości ulicy Zygmunta Starego) przy Młynówce Królewskiej, należy także sporządzić inwentaryzację tego terenu. Zagospodarować tak, aby służył do integracji społecznej, część terenu przeznaczyć pod plac zabaw – teren do wykorzystania w formie skweru miejskiego.
- Zagospodarowanie na teren rekreacyjno – parkowy obecny teren wojskowy przy ul. Rydla.
- Stworzenie ścieżki rowerowej od mostku wzdłuż ulicy Wieniawy-Długoszewskiego.
- Stworzenie ciągu ścieżek rowerowych prowadzących poza miasto do Lasku Wolskiego, Zabierzowa itp.
- Obsadzenie kwiatami i krzewami pętli Bronowice Małe – rabaty kwiatowe.
- Zagospodarowanie pętli Bronowice (stare).
- Zagospodarowanie zajezdni – pętli Mydlniki – osłonięcie śmietników i toalet zielenią np. pnącą, donicami z zielenią.
- Rewitalizacja skweru Krzywy Zaulek.
- Teren Politechniki – brak rewaloryzacji dawnego parku krajobrazowego.

- **Standardy utrzymania, jakość terenów zieleni:**

- Oczyszczenie i przeciwdziałanie dzikim wysypiskom śmieci w okolicach ogródków działkowych przy rzece Młynówce.
- Zabezpieczenie pasów zieleni przed autami wzdłuż ul. Piastowskiej – obecnie zieleń jest tam zniszczona. Uwzględnienie utworzenia tam stref parkingowych zamiast części zieleni, która i tak jest niszczone przez parkowane tam samochody. Ogólnie przy nowo projektowanych parkingach uwzględniać wykorzystanie geokraty, a zieleń odpowiednio zabezpieczać przed niszczeniem przez samochody (płatki).
- Przy projektowaniu należy brać pod uwagę ścieżki piesze wydeptane/wykorzystywane przez mieszkańców. Gdy nie zostaną wzięte pod uwagę, i tak prędzej czy później ludzie je wydepczą z powrotem.
- Grodzenie zakładanych rabat, trawników, niskimi płotkami do czasu rozrośnięcia się roślin; zapewnić informację o tym, że teren jest w trakcie zagospodarowania i co powstanie w danym miejscu.
- Dobory gatunkowe dostosować do charakteru dzielnicy. Roślinność Bronowic szczególnie w ciągu Młynówki mogłaby nawiązywać do charakteru tradycyjnych wiejskich ogrodów – inspirowana „Weselem” (bzy, kaliny, róże, irysy, niezapominajki, kaczeńce); Bronowice jako „pachnąca dzielnica” – wykorzystanie roślin o ładnym zapachu.
- Przywrócić róże na ul. Czarnowiejskiej – np. pas zieleni przy Parku Krakowskim.
- Zadbanie o zieleń osiedlową i dzielnicową.
- Wprowadzenie właściwej pielęgnacji terenów zieleni, w tym odpowiednie przycinanie drzew – obecnie wiele drzew jest nieprawidłowo dociętych.
- Wprowadzanie większej ilości kwiatów i rabat kwietnych zamiast trawników. Dobrym przykładem jest obsadzenie Ronda Ofiar Katynia – pozostałe ronda obsadzać w podobny sposób.
- Wprowadzanie osłon przeciwsolnych oraz osłon przeciw zniszczeniu nowo posadzonej zieleni.
- Skwer przy Politechnice, przy Młynówce Królewskiej, z placem zabaw i siłownią – prawdopodobnie duży koszt ale zły standard realizacji, zdewastowany przed oddaniem, nie zabezpieczone drewno, pod rośliny stosowana włóknina z tworzywa sztucznego (folia?).

- **Potrzeby odnośnie małych form zieleni, zieleni poza parkami:**

- Poidła dla psów oraz hydranty z pitną wodą w okolicach Młynówki Królewskiej.
- Estetyka i dobra jakość małej architektury.
- Skatalogowanie i ujednoczenie mebli miejskich i małej architektury dla dzielnicy.
- Podniesienie estetyki przystanków tramwajowych.
- Osłonięcie śmietników zielenią, wkomponowanie je w zieleń np. roślinnością pnącą.
- Ustalenie standardów dla ogrodzeń wokół posesji prywatnych i publicznych, likwidacja uszkodzonych ogrodzeń, wprowadzenie zakazu ich łatania.
- Brak terenów PARK&RIDE oraz KISS&GO przy szkołach, propozycja stworzenia takich miejsc w formie podjazdu na geokracie z trawnikiem – np. szlak Młodej Polski.

PRIORYTETY ROZWOJOWE ZGŁOSZONE PRZEZ MIESZKAŃCÓW:

Lista działań priorytetowych zgłoszonych przez mieszkańców (w kolejności od najważniejszego):

1. **Utworzenie Parku Struga Bronowicka/Park Tetmajera, między ul. Jasnogórską, ul. Krakowską w Rzędce a ul. Tetmajera wraz z ścieżkami pieszo-rowerowymi pomiędzy Kamieniołomem Mydlniki, Fortem Mydlniki, punktem widokowym, Fortem Pasternik oraz Fortem Bateria Amunicyjna - Bronowice.**
2. **Ścieżki rowerowe wśród zieleni łączące dzielnice z centrum miasta oraz wychodzące poza miasto.**
3. **Ochrona, zagospodarowanie, uporządkowanie, ukwiecenie i otwarcie terenów międzyblokowych dla mieszkańców.**
4. **Ciek rzeki Rudawy – pas przewietrzania miasta, który powinien zostać niezabudowany.**
5. **Otwarcie i zagospodarowanie terenów Fortu Wojskowego przy ul. Rydla.**
6. **Zagospodarowanie terenów wzdłuż rzeki Młynówki.**
7. **Wprowadzenie do projektu ścieżki rowerowej na terenie w przyszłości planowanego węzła komunikacyjnego (trasa ul. Zwierzyniecka i ul. Balicka).**
8. **Rozwiązanie sprawy nielegalnych ogrodzeń terenów gminnych - okolice ul. Piastowskiej i ul. Młodej Polski, również przy ul. Altanowej.**
9. **Ochrona przed naruszeniem wałów i polderów rzecznych przed zabudową wzdłuż rzeki Rudawy w stronę Woli Justowskiej.**
10. **Zagospodarowanie jednostki wojskowej przy ul. Wrocławskiej oraz terenu Klubu sportowego WAWEL przy ul. Głowackiego i zwiększenie oferty zajęć w tym klubie.**

Pozostałe działania potrzebne w kontekście rozwoju zieleni w Dzielnicy VI zgłaszane przez mieszkańców:

1. Współpraca z Zespołem Parków Krajobrazowych nad stworzeniem „Mini Jura Krakowska” w Parku Struga Bronowicka/Park Tetmajera.
2. Współpraca z zarządem PKP przy tworzeniu ścieżki rowerowej wzdłuż ulicy Wieniawa-Długoszowskiego.
3. Stworzenie pejzażu zapachowego dzielnicy – PACHNĄCA DZIELNICA.

Komentarze:

1. Jako dobry przykład aranżacji zieleni mieszkańcy wskazali zagospodarowanie Ronda Ofiar Katynia.
2. Jako zły przykład zagospodarowania terenu zieleni wskazany został teren przy Politechnice – Młynówka Królewska, niepotrzebne zagęszczenie oświetlenia i lamp, złej jakości drewniana mała architektura i płotki, które już się rozpadają, użycie folii zamiast agrowłókniny przy nasadzeniach.

*Prowadzenie warsztatów oraz opracowanie raportu z konsultacji społecznych dokumentu pn. Kierunki rozwoju i zarządzania terenami zieleni w Krakowie na lata 2017 – 2030 – **Fundacja Sendzimira.***